

1788,9.
DISSERTATIO IVRIS CRIMINALIS

DE RAPT V

Q V A M

ILLVSTRIS IVRECONSULTORVM ORDINIS
AVCTORITATE

PRO

SVMMIS IN VTROQVE IVRE HONORIBVS

C O N S E Q V E N D I S

DIE XXVII. M. NOVEMBRIS A. C. CIOCCCLXXXVIII

H. L. Q. C

DEFENDET

HENRICVS BLÜMNER

PHILOSOPHIAE ET ARTIVM LIBERALIVM MAGISTER

IVRIS VTRIVSQVE BACCALAVREVS

LIPSIAE

EX OFFICINA BREITKOPFIA

HATSTUNDE...

STAND...

HENRIK...

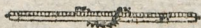
...

...

PARS PRIOR
DE CRIMINE RAPTUS.

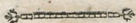
I.

Definitio raptus. Raptus criminibus vis publicae an delictis carnis adnumerandus sit.

Raptus est abductio personae honestae contra ipsius eorumque, quorum potestati subest, voluntatem, concumbendi causa facta. Facile itaque intelligitur, quibus notis raptus a delictis vicinis, rapina, plagio, stupro violento, discrepet. Etenim rapina quidem rei, raptus hominis est; plagium non ad libidinem exercendam spectat; stuprum violentum desforatione, raptus abductione noscitur. — Nihil interest, utrum vir mulierem, an mulier

A

lier

lier virum, an vir virum, an mulier mulierem rapiat; quanquam leges Romanae ^{a)} ac Constitutio Carolina Criminalis ^{b)} istarum legum auctoritatem secuta tantummodo de viro mulierem rapiente loquuntur.

Parum conuenit inter Juris Criminalis Consultos, raptus in criminibus vis publicae an in delictis carnis numerandus sit. In horum numero reponitur a CHR. FRID. GE. MEISTERO ^{c)} aliisque, cum, de illorum sententia, sine vi interdum patretur, nec vnquam libidinis explendae intentione careat, praetereaque in C. C. C. carnis delictorum ordini reperiatur adscriptus ^{d)}. At enim multa sunt eaque graua argumenta, quae contrarium suadeant. Namque raptus semper est cum vi astutaue fraude, quae ipsa vis est, coniunctus; publicam securitatem libertatemque conturbat; in ciuitatis iura delicto carnis atrocius peccat. Omnino raptus tanquam character non libidinis expletio, sed abductio, haberi debet, fitque adeo, vt abductione ipsum matrimonium quaeratur. Adde, quod raptus in iure Romano lege Iulia de vi publica comprehenditur ^{e)}, in Codici-

a) *L. un. C. de Raptu. l. 54. C. de Episc. & Cler. Nov. 143. 150.*

b) *In art. 113.*

c) *In Principiis Juris Criminalis, S. II. P. II. C. XXX. §. I.*

d) V. IO. SAM. FRIED. DE BOEHMER, in *Elem. Jur. Crim. S. II. §. 133.* Nota, ad CARPZOVII *Criminal. P. I. Qu. XL. obf. I. et III. init.* ad C. C. C. art. c. §. I. LAUTERBACH in *Colleg. theor. pract. D. ad L. 48. T. 6. §. 15.* et ipse MEISTER, l. I. P. III. c. VIII. §. XI. a. *iure meritoque raptum ad vim publicam referri concedit. — Ratio formalis legis, inquit LYNKER, non consistit in causa libidinis, sed in periculo eius, in vi publica, in metu armorum, caedum et violatione custodiae parentum et cognatorum. Respons. 143. n. 38.*

e) *L. 5. §. 2. ad L. Iul. de vi publ. §. 8. I. de iud. publ. l. un. C. de rapt. v.*

dicibusque recentioribus inter libertatis offensiones locum inuenit f).

II.

Ad raptus naturam primo loco abductio pertinet.

Raptus abductionem in alium locum requirit, quod ex ipsa voce Germanica: *Entführen* intelligitur. Haec abductio cum huius criminis natura arctissime coniuncta est, cum in ea discrimen primarium, quo raptus a stupro violento differt, nitatur. Nam etsi sunt, qui cum ANTONIO MATTHAEO a) putent, utraque delicta prorsus sibi esse similia, illius tamen argumenta, ipsis adeo dubitationibus a MATTHAEO antea prolatis b), facile refelluntur. Nam primum rapina virginitatis non est raptus virginis, ut contra illum HENRICVS BROUWER c) recte demonstret; tum

A 2

duo

- f) JOSEPHI II *Allgemeines Gesetz über Verbrechen*, etc. Th. I. §. 140. f. et Illustrissimus Vir, CARMER in *Entwurf eines allgem. Gesetzbuches für d. Preussischen Staaten*. I. Th. 3. Abth. Tit. VIII. Abf. XII. §. 880.
- a) In *Comment. ad L. D. de Crimin.* L. XLVIII, T. IV. c. II. n. 7. — Fallo contendunt, raptum esse, cum aliqua vi corrumpitur, quem errorem carpit DECIANUS in *Tract. Crimin.* L. 8. c. 7. n. 3. 4. — Stuprum viol. et raptum apud Flandros vno nomine raptus comprehensa fuisse, monet JOD. DAMHOUDER, in *Praxi rer. crimin.* cap. 95. n. 1.
- b) Quomodo vi bonorum raptorum non tenetur, nisi qui violententer res eripuit et abduxit, (l. 4. D. ne quis eum qui in i. v.) ita nec raptus accusari poterit, nisi qui personam violententer abduxit. Et sicut abduxisse non dicitur, qui in eodem loco hominem retinuit (l. 3. C. ad L. Iul. de vi) ita nec rapuisse mulierem dici potest, qui in loco solo deprehensam vi compressit.
- c) *De Iure Connubiorum*, L. II. c. 23. n. 7. 20.

4

═══════════════════════

duo ista delicta non solum in auctoribus optimis ^{d)}, sed etiam in legibus Romanis ^{e)} et in C. C. C. ^{f)} claris verbis discernuntur; denique natura, praescriptione et poena maxime discrepant ^{g)}. Neque vero negari potest, fieri interdum, ut utriusque criminis fines confundantur. Etenim abductio quidem in locum *diffitum* haud dubie raptus est, et coitus, inuita et repugnante foemina *in ipso loco* patratu, stuprum violentum vere dicitur. At si rapta alium quidem in locum abducta est, ab illo tamen, in quo antea verfaretur, non longe remotum, facile quaesiveris, quorsum hoc facinus pertineat. Etenim Vir Perillustris L. B. a SODEN ^{h)}, a quo tota haec materia acute tractata est, animaduertit, si abductio huius criminis character habeatur, gradum distantiae finiri debere, qui tamen finiri nequit. Quo igitur accuratius decernatur, idem statuit, non in locorum distantia, sed in eo rem verti, ut abducta ex sua patria potestate in raptoris potestatem transeat ⁱ⁾. At nunc quaero, quonam caractere certo raptus et stuprum violentum internoscantur? Nam et in hoc crimine foemina, quae suae prius potestatis fuerat, potestati victoris obnoxia

d) V. BROUWER, l. l.

e) L. 3. §. 4. l. 5. §. 2. D. ad L. Iul. de vi publ.

f) In Artt. 118. 119.

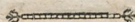
g) V. MATTH. BERLICH *Conclus.* T. V. c. 41. n. I. — 16. — Cf. FARINACII *Praxis Crim.* P. V. Q. 145. n. 69 — 74. Commentatores ad art. 118. C. C. C. BOEHMER, KRESS, CLASEN, LUDOVICI, BRUNNEMANN ad L. un. C. h. t. n. 17. MOLLER in *Semestr.* L. III. c. 7. n. 3. GONZALEZ TELLEZ in *Comment.* ad L. V. *Decret.* T. XVII. c. VII. n. 3.

h) In *Geist der deutschen Criminal-Gesetze*, T. II. §. 5.

i) Cum eo facit A REDER, Vir Generos. in *Peinlichen Rechte nach den neuesten Grundsätzen*, T. IV. cap. IX. §. 4. 5.

consentit, sed non ii, in quorum est potestate, (*l. 4. de R. I. C. C. h. a.*) aut, consentientibus his, ipsa dissentit; aut denique vtrique dissentiunt.

Rapitur persona inuita, primum, vi adhibita, cui rapta, saltem sine magno vitae vel membrorum periculo, resistere nequit ^a). II. Minitatione periculi propinqui, magni, ineuitabilis, v. c. vitae aut fanitatis, non autem leuioris, vt plagarum, carceris, bonorum amittendorum, et s. p. Quod tamen pro re nata diuersum est. Nam v. c. in persona, quae timidiuscula, debilis, aut parum adulta est, minae leuiiores idem, quod grauiiores, poterunt praeflare. E contrario non debet omnis foeminae detrectatio, quae speciem duntaxat habeat, pro vera haberi, sed constans illa et vehemens sit oportet. Sic mulier, quae, cum raptori initio repugnasset, sensim consentit, de raptu queri non poterit ^b). III. Persuasione, adulatione, artibusque fraudulentis, quae cum homines lenius mitiusque oppugnent, libertatem voluntatis quodammodo euertunt. (*l. 1. §. 3. D. de seruo corr.*) Harum tamen rerum ea debet vis esse, vt sine earum adiumento persona rapta se abduci non passura fuisset ^c). Sed et hoc pro re nata diiudicandum; nam solae preces aut dona non sufficiunt. Si autem constat, tali artificio vsum esse raptorem, eandem poenam

a) V. BOEHMER ad CARPZOV. l. c. et *Quaest. LXXV. Obs. 2. ID. ad C. C. art. c. §. II. KRESS ad eand. a. 119. §. 6. 8. A SODEN, l. c. T. I. §. 159. f.*

b) V. LEYSER in *Med. ad Pand. Sp. DLXXXIV. Med. 8 — 12.*

c) V. DECIANUS l. c. n. 7. f. FARINACIUS, l. l. n. 110. I. H. BOEHMER in *Iure eccles. Protest. Tom. V. L. V. Tit. XVII. §. 143.* BROUWER, l. c. n. 6. A SODEN, l. l. T. II. §. 16. — Fallo MOLLER, l. c. n. 2. et ZIERITZ ad h. a. p. 122. raptum sine vi & impetu fieri non posse contendunt.

nam meretur, ac si vim adhibuisset, quandoquidem vis minus etiam artibus morum bonitatem corrumpit, parentesque impetum a filia arcere possunt, quam contra insidias defendere frustra conentur. — Si rapta alieni iuris est, praeter ea, quae iam dixi, hoc quoque accidere potest, ut ii, sub quorum illa constituta est potestate, rem omnino ignorent. Tum istos dissensisse ponimus d).

Quae, cum sui sit iuris adeoque consentiendi facultatem habeat, raptorem sponte sua secuta est, rapta dici nequit. Ait quidem *lex un. C. h. t. et l. 54. C. de episc. et cler. Huic poenae omnes subiaceant, siue volentibus siue nolentibus virginibus* — tale facinus fuerit perpetratum; quam ob rem nonnulli affirmant, eum quoque, qui mulierem consentientem, sui iuris, atque adeo poscentem et hortantem abduxerit, in poenam raptus incurrere e). At lex nostra hoc ideo sancivit, quod praesumitur, persuasiones fuisse tali in re adhibitos, (*v. l. l. §. 2. in fin.*) sin contrarium euidem, nihil illa vox legis viget. Nec securitas publica ab illo laeditur, qui mulierem consentientem abducit, cum nulli civium tali pacto vis inferatur; ut legis illius nullus hic rigor sit f). Probandum tamen est, raptam sponte sua cum raptore aufugisse g).

Personae, quarum potestati rapta est subiecta, si illa nupsit, maritus, si innupta est, parentes tutoresue sunt.

Quaeri-

d) LYNKER, l. l. n. 60.

e) V. MATTHAEUS, l. l. n. 18. 19. LYNKER, n. 5. 6. FARINACIVS, c. l. n. 105. f. STRUV. in *Dissert. Iur. Crimin.* IX. n. 18.

f) V. PETRI THEODORICI *Judic. Crimin. Praet.* C. VI. aph. VIII. n. 9. KRESS et BOEHMER, l. l. n. 2. BROUWER, l. l. n. 36. PEREZ, l. c. n. 3.

g) FARINACIVS, l. l. n. 145. f.

Quaeritur, num etiam raptus dici possit, si quis puellam patre orbatam, inuita matre, abducit. Dum de parentibus loquor, inquit BOEHMER^{h)}, utrosque et sic etiam matrem intelligo, quatenus in ea causa est, ut cum effectu ad nuptias liberorum concurrere possit, quod fit, si patre mortuo liberos in conuictu habet, et sic eorum actiones adhuc vere dirigit. PÜTTMANNⁱ⁾, Vir Illustis, hunc quasi raptum vocat. — Dubitant, num raptus vocari queat, si tutores foeminae non consenserunt. Plerique raptum hunc esse negant, cum pupillae sui sint iuris; saltem ibi, ubi ad matrimonia contrahenda tutorum consensus non requiritur^{l)}. At vero publica utilitas idem tutoribus, quod ipsis parentibus, ius largitur; id quod alii recte opponunt; praesertim cum in hac nostra lege tutoribus et curatoribus raptorem illico occidendi potestas concessa sit. Hoc ipsum per exempla statutorum quorundam nonnullis in locis factum esse monet BOEHMER^{m)}.

L. B. a SODENⁿ⁾ iure monuit, qui mulierem inuitam, etiam parentibus eius tutoribus inuitis, rapiat, omnium maxime poena dignum esse; id enim tum ipsam raptam laedit, tum parentum, tutorum aut mariti iura vexat. Reliqua duo raptus genera supra commemorata perparum differre censet. At vero, ut quod ego sentio fatear, mihi quidem raptus mulieris inuitae, quam volentis, etiam-

h) Ad CARPZOV. p. 308. a.

i) V. *Adversariorum* L. II, c. 29.

l) Cf. HELLFELD ad ENGAV *Elem. Iur. Crim.* L. I. Tit. XVIII. §. 236.

m) L. l. et in *Elementis Iur. Crim.* §. 136. nota, Add. A SODEN, l. l. §. 17.

n) L. c. §. 19.

etiamsi parentes dissentiant, videtur atrocior. Nam ea mulier, quae volens cum raptore aufugit, tam parum pudica videtur, ut vix credideris posse prohiberi, ne in ipso habitationis loco castitatem amittat. (Aliter tamen res habet, si mulier virum matrimonii causa sequitur, aut parum adulta nec mente confirmata est. Sic enim facinus ipsi minus est imputandum, iniuriaque parentibus illata augetur.) Talis mulier ne offenditur quidem, nam nec eius pudor, utpote ab ipsa proditus, oppugnatur, nec in ciuitatis salutem raptor magnopere peccat. In nostris tamen legibus nullum hoc nomine discrimen reperias.

IV.

Tertio loco persona honesta ad raptum requiritur.

L. un. C. h. t. pariter ac *C. C. h. a.* requirunt personam honestam, et haec quidem verbis: *eyn vnuerleumbte jungkfraw*. Persona honesta ea est, quae integritate morum bonaque fama laudatur. Reipublicae magnopere interest, ne ciues existimationem honestam, virtutem et castitatem amittant^{a)}. Quae sponte sua cum raptore abiit, hanc ego personam honestam vix dixerim, cum, nisi re, voluntate tamen et consilio peccet, nec bonorum de se existimationem curet. — Gradus sceleris in alia raptae conditione alius debet haberi. Quanquam enim sunt, qui nihil hic discriminis intercedere statuunt, apertum tamen videtur, si securitatis publicae morumque curam spectes, diuersos casus esse discernendos. I. Haud dubie grauissimum est scelus,

a) V. BOEHMER ad CARPZOV. l. l. p. m. 306. b. ad C. C. §. 3. MATTHAEVS, l. l. n. 4.

lus, mulierem nuptam rapi; sic enim fit, vt adulterium, saltem adulterii consilium, raptui iungatur. (*l. un. pr. C. h. t.*) Matrimonia autem sancta et inuiolabilia reipublicae sint oportet. Hoc in scelere non solum rapta, sed eius quoque maritus violatur. Sin abductio volentibus marito et vxore fit, iam non raptus est, sed in crimen adulterii transit, vt recte monet A SODEN ^{b)}, frustra repugnante REDE-RO ^{c)}. II. Secundo loco A SODEN ^{d)} ponit raptum sponsae alienae, quo etiam sponsi iura turbantur, et matrimonium impeditur. Itaque hic raptus grauior est, quam III. raptus puellae liberae, non desponsatae, et IV. viduae honestae. V. Si de muliere quaeritur, quae cum vno tantum viro consuevit, aliud est, si is ipse illam rapuit, aliud, si alius rapuit. Priore in casu, si mulier alieni iuris in raptum consensit, et illis, quorum in potestate versatur, volentibus concubina facta est, raptus non est; sin illis inuitis, raptus est. Iam ipsam dissensisse ponamus. Si mulier vsque ad tempus raptus cum raptore coniuncta vixit, non est raptus, cum hac abductione ipsa non laedatur; sin isto vitae genere abstinuit ad frugemque rediit, raptus esse videtur. Nam etsi tali mulieri castitas eripi non potest, plurimum tamen refert, coeptam morum vitaeque emendationem non impediri. Iam de posteriore casu. Si mulier ab alio, cuius concubina non erat, inuita rapta est, vix ego putem, hunc raptus nomine peti posse ^{e)}. Sed res in dubio versatur. VI. Si meretrix est, i. e. mulier, quae
aut

b) L. d. §. 17.

c) L. l. §. 25.

d) In §. 8. Ei adstipulatur A REDER, §. II.

e) V. DAMHOUDER, l. l. n. 13. VOET in Comment. ad D. L. 48. T. 6. n. 6.

aut lucri aut libidinis causa pluribus viris vno eodemque tempore prostat, non est raptus, siue sponte sua siue violenter abducta fuerit. Illud enim fornicationi fere par habendum, hoc extraordinario modo puniendum^{f)}. Nam hic ratio legis cessat, cum talis mulier, castitate bonaque fama turpiter perditam, scelesto vitae genere honorum ciuium iura amiserit, indigna, cuius a ciuitate ratio habeatur. E contrario vbi ista moribus emendatis melior facta est, raptus debet haberi, si quis inuitam, inprimis si vi coactam abduxit^{g)}. Sed raptorem vi usum esse, probandum est, cum id improbable videatur^{h)}. Caeterum raptus in personam inhonestam ex praesenti tempore diiudicandus. — Auctoritatem *Speculi Saxonici* secuti aiuntⁱ⁾, meretricis quoque et concubinae vere raptum esse. *An fahrenden Weibern, (quae corporis quaestum quaerunt,) und seiner eignen Buhlerin kann ein Mann Nothzucht begehen, und seinen Leib veruirken, wenn er sie wider ihren Willen beschläft. L. III. art. 46.* Cuius constitutionis hanc dat *Glossa* rationem, quod et impudica mores honestiores induere possit. Etsi tantum de stupro violento illic sermo est, ex analogia tamen haec sanctio in raptum trahenda videtur, cum vtriusque criminis multa communia reperiantur. Porro patet ex *L. III. art. 1.* et *Glossa* crimina ambo coniuncta, poena eadem irrogata, fuisse. — Denique infantis ad libidinem rapiendi scelus pari fere modo, nisi feuerius, quam raptus virginis, erit puniendum. Etenim infans minus etiam quam natu maior,

B 2

ior,

f) FARINACIUS, l. l. n. 153. f. PEREZ, l. l. §. II. MATTHAEDUS, l. c.

g) DAMHOUDER, n. 12. VOET, l. l. CLASEN, n. 4.

h) DECIANUS, l. l. n. 16.

i) Cf. BEYER *Delin. Iur. Crim.* h. art. pos. X.

ior; tueri se ac defendere potest, et reipublicae saluti quam maxime nocet, liberorum mores tam cito corrumpi ^{l)}. Pari passu mulieris mente captae raptus ambulat.

Raptus crimen est, siue altioris siue inferioris gradus rapta sit; cum vnaquaeque securitatis publicae ius habeat ^{m)}. Nihilominus raptae conditio alia aliam poenam poscit. Ipse IUSTINIANUS *in l. un. §. 1. C. h. t.* inter ancillas libertinasque et personas ingenuas distinguit. Mulieris illustris raptus eius famam, ipsiusque adeo reipublicae commoda humilioris foeminae raptu magis laedit, praesertim si raptor in inferiore loco positus est. Hoc cum L. B. A SODEN ⁿ⁾ affirmet, REDER ^{o)} male negat. Qui etsi vere dicit, puellam, etiam inferioris originis, si honesta sit et proba, non minus colendam esse et sanctam reipublicae, quam illam, quae sit in summo honoris fastigio constituta, et ignominiam corruptaeque pudicitiae dedecus non posse pecunia compensari, haec tamen a vero videtur aberrare, quod humilem obscuramque puellam acque ac filiam principis tali facinore laedi contendit. Illa enim cum hominibus ad talis ignominiae sensum hebetioribus adnumeretur, virum ei nummis facilius quaesueris; quae quidem res in nobilioris originis virgine locum non habet. — Porro quod A SODEN monet, inferioris conditionis hominem ad raptum mulieris illustris inuitari posse, quoniam matrimonium cum illa contractum fortunam ei beatiorum polliceatur, id non negauerim interdum accide-

re,

l) DAMHOUDER, n. 14.

m) BROUWER, n. 4.

n) L. l. §. 13. f. cf. FRÖLICH, l. c. §. 5.

o) D. l. §. 2. f.

re, quanquam a REDER iure opponit, talia coniugia tolli posse. — Sacrae virginis raptus grauior est, quam alius. *Si quis*, ait l. 5. C. de Episc. et Cler. p) non dicam rapere, sed attentare tantum iungendi causa matrimonii sacratissimas virgines ausus fuerit, capitali poena feriatur q). Talis rapta hodie iuri ecclesiastico eximitur, eique licet raptori nubere, monente REDERO r).

Raptus etiam sponsae pro vero raptu habetur. *Quibus communeramus etiam eum, qui saltem sponfam suam per vim rapere ausus fuerit*, ait l. un. pr. h. t. Sunt quidem, qui hanc lectionem non genuinam, et τὸ suam interpolatum putent, cum potius de aliena sponsa quam de propria sermo esse debere videatur s); at lectio vera est, et cum Basilicis concordat t). Neque Codex Theodosianus, neque Ius pontificium raptum sponsae propriae videtur prohibuisse. (Sec. l. i. C. Theod. de r. virg. et can. 5. C. 36. q. 2. c. 49. C. 27. q. 2. et c. 2. C. 36. q. l. c. 6. X. h. t. u)) — Raptus sponsae secundum Iuris Romani principia pro raptu ideo habendus, quoniam sponsae licet sponsalibus renunciare, donec domum deducta fuerit. Haec vero renunciandi facultas cum hodie in sponsalibus de praesenti cesset, nulla talis raptus poena videtur esse; siquidem sponsalia haec matrimonii

B 3

vim

p) Cf. IAC. GOTHOFREDI *Comment. ad l. 3. C. Theodof. de raptu v. matrim. sanctim.* — Add. l. un. pr. C. Iust. h. t. et l. 54. C. de Episc. & Cler.

q) FARINACIUS, n. 215; L. BOEHMERI *Ius Eccl. Prot.* l. l. §. 142.

r) L. L. 17.

s) I. H. BOEHMER, l. l. §. 139.

t) BOEHMER FILIUS, ad C. C. §. V.

u) BOEHMER PATER, l. l. §. 140. LYNKER, l. l. n. 12. f. FRÉLICH, l. l. §. 3. n. 1.

vim habent^{x)}, nec maritus suae vxoris raptor dici haberi- que potest. — Disquirere omnino conuenit, vtrum sponsalia fuerint publica an clandestina; nam si clandestina fuerunt, apertus est raptus, si publica, causa raptus consideretur oportet. Quod si quis tantummodo impatientia victus sponsam consentientem rapuit, cuius matrimonium a parentibus inique differetur, nullo tenetur crimine; si iustam parentes differendi matrimonii causam habuerunt, nec eius rei ignarus sponsus fuit, licet sponsa consenserit, tamen raptus videtur. L. B. A SODEN, qui acute, vt semper, hoc argumentum perquisiuit, hoc vtitur exemplo. Vir desponsatus est puellae. Causa leuis neque iusta parentum in istum animum ita coepit immutare, vt ipsos matrimonii filiae promissi poenitere videatur. Jam sponsus eam volentem abducit. Hanc ille abductionem raptum esse negat^{z)}. Nec sane raptus est, sed extraordinarie videtur punienda. Nam aut parentes iam retractarunt, aut sponsus ex hac matrimonii dilatione rem praeuidere poterat; vt aperte contra parentum voluntatem egerit. Et enim fit interdum, vt, cum dura vox legum sponsam eius-ve parentes fidem datam fallere vetet, tamen id suadeat prudentia. Potuisset res ex aequo transigi, nisi raptor abductione omnia turbasset. A quo si inuita abducta est, magis peccatur^{aa)}. — Qui sponsam suam concubitus causa
ita

x) BROUWER, n. 22. BRUNNEMANN ad C. h. t. §. 6. MATTHAEVS, l. l. n. 12. ZIEGLER ad LANCELOTTI *Instit. Iur. Can.* L. IV. T. VIII. §. 5. n. 340.

z) L. c. §. 12. Cum eo facit A REDER, l. l. §. 13.

aa) Add. BROUWER, l. c. n. 6. LYNKER, l. l. n. 9. f. CLASEN, l. c. p. 415. BOEHMER ad C. C. §. V. ad CARPZOV, l. c. p. 306. b. THEODORICUS, l. c. n. 4. 5. VOET, l. l. FARINACIUS, l. l. n. 86. f.

ita abducit, vt satiata libidine illam relinquat, is haud dubie in poenam cadit raptoris.

De sponsae alienae raptu supra iam dictum est.

V.

Ad naturam raptus quarto loco consilium concumbendi pertinet.

Hoc sine raptus a plagio distinguitur ^{a)}). Non tamen necesse est, vt, quod CLASEN ^{b)}) vult, raptus vnice libidinis turpiter satiandae ergo committatur; imo committitur aut ad matrimonium contrahendum, aut ad libidinem satiandam.

ICTi disputarunt, num raptus matrimonii quaerendi causa commissus vere raptus dici possit. *L. un. C. h. t.* (quam confirmant expresse *Nov. 143. et 150.*) talis raptus mentionem non facit; at cum raptorem raptam in matrimonium ducere expressis verbis vetet, si istum raptum determinasset, pro vero cum raptu, credo, erat habitura. Nec magis *Art. 118.* hunc casum tangit, additque haec: *eyner unehrlichen weifs*, quae quidem verba, vt ICTorum fert opinio, ad matrimonii finem non spectant. Sunt, qui affirmant, talis delicti poenam non ordinariam, sed arbitrariam statuendam esse ^{c)}). A SODEN ^{d)}), vt hunc memorem,

a) REDER § 29. duo illa delicta his notis discernit, vt *plagium* cum propter alias causas, tum propter libidinem fieri dicat, *raptum* solummodo concumbendi causa; cuius sententiae argumenta in tomis seqs. libri sui se daturum promittit.

b) L. L. §. 5.

c) CARZOVII *Crimin.* l. l. n. 28.

d) L. c. §. 22.

rem, raptorem matrimonium quaerentem mitius puniendum censet, vt qui rem legitimam quaerat a modoque tantum illius quaerendae peccet; cum ille fit atrociori poena afficiendus, qui raptus consilium ad turpem illegitimamque libidinis exsatiationem referat. Verum enim vero raptor, etiamsi matrimonium quaerat, tamen duplex mihi crimen committere videtur; nam tum personam rapit, tum vxorem illicito modo ducere conatur. Ratio legis haec est, ne boni ciues abductione cogantur aliorum cupiditibus obsequi. Id ipsum nonne patiuntur tum, cum matrimoniâ coacti contrahunt^{e)}? Nonne haec vis reipublicae aequae noceat, quippe cuius multum interest, liberum esse coniugii fanciendi arbitrium? Nonne mulieri coactum matrimonium non minus acerbum stupro accidere poterit? Legum auctoritatem si tali modo eludere liceret, mirum quantum respublica laederetur. Nam qui matrimonium virginis legitime ambire non posset, ad raptum conuersus et parentum potestatem ludibrio haberet et virginis maritum obruderet. Hinc non video, quo iure CARPZOVIVS^{f)} asserat, qui matrimonii causa rapiat, non esse raptorem. Nonne is in dolo versatur, corruptorque castitatis recte dicitur? Lex igitur merito videtur hoc comprehendere,

e) *Eadem prorsus, quae stupro obicitur, in matrimonio conspicitur ratio, quae non admittit, vt diuersa vtrouique dispositio locum habeat, cum fauor innocentis in crimine raptus omne punctum ferat.* BOEHMER ad CARPZOV. p. 308. — *Es ist offenbar, daß es eine Art von Nothzucht ist, wenn man eine Frauensperson zwingt einen Gatten zu nehmen, den weder ihr Herz noch ihr Kopf gewählt hat.* SERVIN über die peinliche Gesetzgebung, p. 196.

f) In *Responsis*, L. VI. T. V. Resp. 89. n. 13. f. iam refutatus a LYNKERO, n. 55. et BOEHMERO in *Elem. Iur. Crim. S.* II. §. 137. n. 1. et ad CARPZOV. l. l.

hendere, praesertim cum LYNKER^{e)} moneat, verba: *eyner vnehrlichen weifs*, non debere explicari, *libidinis causa*, sed potius *contra leges et honestatem publicam*. Ait etiam nostra lex expresse §. 1. *Nulla modo nulloque tempore datur a nostra serenitate licentia eis consentire, qui hostili more in nostra republica matrimonia sibi student coniungere. Oportet enim, ut quicumque uxorem ducere voluerit, siue ingenuam siue libertinam: secundum nostras leges et antiquam consuetudinem, parentes, vel alios quos decet, petat, ut cum eorum voluntate fiat legitimum coniugium^{h)}*. — Nihil mihi videtur interesse, vtrum puella, parentibus necdum orbata, matrimonii ergo, volens an inuita rapiatur. KOCHⁱ⁾ quidem hos casus diuersos habendos censet; nam priorem non vocat raptum, quoniam abductio non fiat *vnehrlicher weifs*. At quod pace Summi Viri dicam, haec verba seu libidinis causa, seu secundum LYNKERI sententiam explicentur, discrimen ab eo constitutum vix ausim probare. Nam, cum matrimonium quaeratur, in vtroque casu raptus non libidinis causa factus est; et si contra leges et honestatem publicam explices, vtroque raptus legibus repugnat, cum parentum auctoritas nequeat negligi. Priore tamen in casu Ius Canonicum non esse raptum autumat, matrimoniumque admittit *sec. c. VI. X. de rapt.*

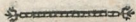
Quaeritur, num raptu patrato matrimonio locus sit, si ipsa rapta consentiat. Id leges Romani ac Canones antiquiores prorsus vetant, recentiores permittunt^{l)}. (v. c. 4. C.

e) L. c. n. 8.

h) THEODORICUS, l. 1. lit. c. CLASEN, n. 6. LYNKER, n. 29, §. 55. f. BOEHMER, l. 1. BROWER, n. 8.

i) L. L. Schol. ad §. 564.

l) I. H. BOEHMER, in *Jur. Eccles. Prot.* l. c. §. 148, f.

4. C. 36. q. 2. et c. f. X. h. t.) Nam etſi BOEHMER ^{m)} monet, CAROLUM V. ad leges Romanas prouocantem, decreta Iuris Eccleſiaſtici conſulto praetermiſſiſſe, nec adeo poenam ſequente matrimonio mitigari poſſe: tamen hodie Ius Canonicum ita obtinuit, vt poena capitalis mutetur, nuptiaeque in matrimonii honorem concedantur ⁿ⁾. — Nihilofecius raptus crimen perſtat, poena aeque dignum ac ſi coniugium abſuerit. Namque rapta eiusue parentes matrimonium aſſenſu ſuo fere tantum ideo comprobare mihi videntur, quod alioquin periclitanti famaſ fuccurri poſſe deſperant. Aſſenſus ergo ſemper videtur coactus, vereque a SODEN cum SERVINO ^{o)} obſeruat, etſi facinoris mala minuantur, non tamen eius, qui illud commiſerit, culpam minui, praetereaue, ſi quis tali nomine poenam effugiat, facile accidere poſſe, vt alii ad eadem patranda inuitentur. Rapta parentesue eius, niſi raptus cogeret, raro nuptias erant probaturi; alias enim raptor iuſtam viam inſtituiſſet ^{p)}.

Secundo loco vnice ad libidinem fatiendam raptus committi poteſt. Iuris Criminalis Conſulti quidquam intereſſe negant, raptus ſtupri, an adulterii, an ſodomiae cauſa patretur. Vere haecenus, quod, quo fine raptus factus eſt, hunc vt aſſequatur raptor, ad naturam criminis non pertinet, ſed in oculos incurrit, et poenam debere

m) Ad CARPZOV. l. d.

n) BRUNNEMANN, l. c. n. 18. BERGER in *Oecon. Iuris*, p. 617. n. 3. ex edit. Perilloſtris Viri DE WINKLER, MENKEN *Syſtema Iur. Ciu. ſec. Pandectas* L. 48. T. V. §. 40.

o) L. c. n. 21. SERVIN, l. d. p. 197. f.

p) DeBOEHMER, l. l. I. H. BOEHMER, l. c. §. 140. LYNKER, n. 12. STRYK *de diſſenſu Sponſal.* S. V. §. 45.

bere intendi, si criminis ipsius foeditas causa aliqua accessoria augeatur, ut poenam aliam stupri consilium, adulterii aliam flagitet ^q). — Denique ii quoque huius delicti poena teneri mihi videntur, qui puellam lenocinii causa rapiunt. Nec enim quidquam differt, tibi an alii rapias, praesertim cum nostra in lege eadem sit poena comitibus sceleris atque adiutoribus statuta.

Ad ipsum crimen non pertinet, consilio, quod raptor sequutus est, satisfieri. Sufficit ipsa voluntas ^r). MEISTER idem esse arbitratur, utrum libidinis expletio sequuta, an qualibet de causa omissa fuerit ^s). Sed, si sequuta est, ut novum facinus novam quoque poenam mereatur; quod etiam a nonnullis affirmatur ^t) propter verba: *maxime cum virginitas vel castitas corrupta restitui non possit.* — Humanitas tamen admonet, ut, concubitu non sequuto, cur omissus sit, quaeramus. Si raptor vi casuue fortuitu ab eo desistit, plena poena placendus est; sin vero sponte, poenitentia motus, abstinuit, quin raptam ultro donum reduxit, lenius videtur puniendus ^u).

Restat, ut inquiramus, quid tum statuendum sit, cum vir a muliere rapitur. Leges Romanae et Carolinae hoc delictum fortasse ideo omiserunt, quoniam rarissimum est, et, ut ait POMPONIVS in l. 3. D. de Legg. iura constitui oportet in his quae ἐπὶ τὸ πλείον, i. e. ut plurimum, accidunt, non quae ἐκ παραλόγου, i. e. ex inopinato. Sed cum

C 2

et

q) FARINACIUS, n. 45. BROUWER, n. 2, 3.

r) DAMHOUDER, l. l. n. 15. BROUWER, n. 9. PEREZ, n. 9. LYNKER, n. 8. REDER, §. 21.

s) L. d. §. VI.

t) MATTHAEUS, l. c. n. 6. BOEHMER, ad C. C. §. VI. A SODEN, §. 23.

u) BRUNNEMANN, n. 9. LUDOVICI, ad h. a. BLUMBLACHER, ad h. l. n. 3. A SODEN, §. 24. FRÖLICH, l. d. §. 3. n. 2.

et mulieres raptoribus opitulantes capite luant, multo magis, quae ipsae rapiunt, plectendae x). Ceterum par fere huius priorisque facinorum ratio videtur. Nam in hoc facinore quantitas quidem moralis, i. e. delicti noxa, minor, sed qualitas moralis, h. e. auctoris culpa, maior est. Quanquam enim BOEHMERO z) et REDERO aa) libenter dederim, castitatem adolescenti aequae sanctam ac virgini esse debere, negari tamen nequit, eius iacturam, quae motum nostrorum ratio est, minus adolescentis, quam puellae aut vxoris fortunae famaeque officere; quantitas ergo criminis minor est. Sed cum in foemina maior castitas et verecundia, quam in viro, requiratur, raptus a muliere commissus, multo altiore violentiae et impudentiae gradum illo ostendit, qui a viro perpetratur; itaque qualitas criminis crescit. Hinc, vt plerique contendunt bb), vtriusque raptus eadem poena videtur statuenda, etsi alii posterioris tantummodo extraordinariam esse volunt cc). Ceterum in hac nostra terra et coeli regione rarissimum posterior erit, quamuis cum posse accidere contra BOEHMERUM negare nullo modo ausim. — Eadem fuerit ratio, si vir virum, aut mulier mulierem rapiat dd).

x) GOTHOFREDUS, ad l. d. *Cod. Theod. de rapt. virg.*

z) L. l. §. IV. in fine.

aa) L. l. §. 18.

bb) BOEHMER, l. l. MATTHAEUS, l. c. n. 2. KRESS, §. XI. CLASSEN, p. m. 415. f. VOET, n. 4. GONZALEZ TELLEZ, l. c. n. 4. BEYER, l. c. pos. IX. Add. FARINACIUS, l. l. n. 33. f.

cc) DAMHOUDER, l. l. n. 17. FRÖLICH, l. d. §. 4. PEREZ, n. 12. III. PÜTTMANN, in *Elem. Iur. Crim.* §. 666. c. QUISTORP, V. III. in *d. Beyträgen zur Erläuterung vers. Rechtsmaterien* I. B. I. St. p. 35. f.

dd) Cf. DECIANUS, l. l. n. 23. 29. FARINACIUS, n. 45. f. KOCH, l. l. §. 362.

PARS POSTERIOR
DE POENA RAPTUS.

VI.

Constitutio Iuris Romani.

IUSTINIANUS in *l. un. C. pr. h. t. raptoribus* capitis supplicium minatur. (cf. *l. 8. I. de publ. Iud. l. 5. §. 2. D. ad L. Iul. de vi publ. l. 54. C. de Episc. et Cler. Nov. 143.*) (Quamnam poenam statuerit CONSTANTINUS M. et si ex ipsius lege *l. C. Theod. de rapt. virg.* non liquet, GOTHOFREDUS ^{a)} tamen opinatur, ignis ab eo supplicium indistincte fuisse iustum. CONSTANS vero in *l. 2. eod.* poenam capitalem, i. e. gladii, liberis hominibus, feruis ignis decernit.) Parentibus, consanguineis ^{b)}, tutoribus, curatoribus, patronis, dominisque raptae licet, raptorem eiusque comites in raptu versantes impune occidere ^{c)}. Porro, si rapta est ingenua, omnia raptoris eiusque comitum bona in illius possessionem transeunt, non item, si ancilla aut libertina est. (*§. 1.*) Sin raptor liberos legitimos habet, his portio legitima datur. (*sec. l. 7. pr. D. de bon. damn. Nov. 123, c. 30. c. 43. d)*) Qui raptorem comi-

C 3

tati

a) In *Commentario* ad h. l.

b) Sub *Consanguineis* intelligi non solum fratres, sed ex eodem sanguine natos contra MATTHAEUM, l. l. n. 9. 10. et BROUWER. n. 12. condendit BOEHMER ad C. C. §. VII.

c) Cf. BROUWER, l. l. n. 11.

d) V. MATTHAEUS, l. l. n. 15.

tati sunt, iis eadem, quae facinoris auctori, poena irrogata: capitalis tantum reliquis, qui, cum non essent focii abductionis, raptorem tamen consilio operaque iuuarunt, cuiuscunque sint generis et conditionis; (§. 2.) serui igne plectuntur. (§. 3.) (CONSTANTINUS M. participes et ministris liberae conditionis deportatione plecti, seruilis conditionis, sine sexus discrimine, cremari iussit, in *l. i. C. Theod. h. t.*) Porro negantur raptori appellatio, (vt etiam sec. *l. Theod.*) et fori praescriptio^e). (*in pr.*) Raptae non licet, raptori, si forte is aufugit, nubere. Quod si eius matrimonium, praesertim inuitis parentibus, amplectitur, sub nullo titulo raptoris eiusque fociorum bona alioquin sibi debita accipit; imo haec aut virisque parentibus superstitibus, aut illi, quem nuptiis repugnasse constat, veniunt: qui si aut vita excefferunt, aut ambo assensu sunt, bona ista fisco addicuntur. (*Nov. 145. 150.*) Ceterum haec lex parentes, qui licet non consentirent, tamen patientiam praebuere, ac dolorem remissere, deportatione plecti iubet. (pariter *L. CONSTANTINI.*) E contrario focinas raptas nulla poena IUSTINIANUS censet afficiendas, ne tunc quidem, cum sponte sua vna cum raptoribus abierunt^f). (CONSTANTINUS vero vult, vt raptae eandem, quam raptores, poenam luant, atque adeo, si inuitae sint abductae, parentum successione carcant. Idem edicit, vt nutricibus, si forsitan raptum suaserint, meatus oris liquentis plumbi ingestione claudatur. Praeterea delatoribus praemia proponuntur^g). Denique raptores iure asyli priuan-

e) IDEM, l. l.

f) V. BROUWER, l. l. n. 19.

g) GOTHOFREDUS ad *l. l. C. Theod.*

priuantur. (*Nov. 117. c. 7.*) Si vero rapta Deo dicata est, eadem poena manet, raptorisque ac fociorum eius bona, monasterio, quod illa incolit, aut, si diaconissa cuiuscunque ecclesiae est, huic ipsae ecclesiae ita traduntur, vt bonorum ius ac plenam possessionem ecclesia, ipsa vsumfructum habeat. (*arg. l. 54. C. de Episc. et Cler. add. Nov. 123. c. 43.*) In alia omnia iuit LEO, in *Nov. 35.* — Quae ex *l. Iul. de adult. crimina* descendunt, V annis praescribuntur, *sec. l. 29. §. 6. D. ad h. t.* Sed raptum illuc non pertinere, expresse docet *l. 5. §. 2. D. ad l. Iul. de vi publ.* *Sine quinquennii praescriptione reus postulari poterit, cum raptus crimen legis Iul. de adult. potestatem excedat.* Ergo, vt reliqua delicta, XX annis praescribitur, *sec. l. 12. C. ad L. Corn. de falsis. (Sec. l. 3. C. Theod. de r. virg. quinquennio raptus praescribatur.)*

VII.

*Sanctio Iuris Ecclesiastici, Germanorum, Caroli V,
Saxonum.*

Quid raptoribus poenae Ius Ecclesiasticum irroget, cum a BROUVERO ^{a)} et BOEHMERO PATRE ^{b)} multis declaratum sit, hic non repetam. Raptores poena mortis liberat per *c. 4. C. 3. q. 4.* vbi expresse dicitur: *Hos (raptores) leges seculi interficiunt, sed nos misericordia praeuente sub infamiae nota ad poenitentiam recipimus.* Ceterum, nisi rapta, reddita sibi libertate, dissentit, matrimonii ineundi veniam dat. *c. 10. 11. C. 36. q. 2. c. 6. 7. X. de raptu. c).* — Apud Germa-

a) L. I. n. 23.

b) In *Iur. Ecclef. Prot.* I. I. §. 147.

c) Cf. a SODEN, I. I. §. 27.

Germanos huius criminis poena plerumque pecuniaria fuit. Postea capitalis inualuit ^{d)}, vti a BOEHMERO ^{e)} diductius expositum est. — CAROLUS V. in *art. 118. C. C. C.* nullam poenam definiens ad Ius Romanum ablegat, his verbis: *und soll der thetter, nach satzung vnser vorsehn, und vnser Keyserlichen recht darumb gestrafft und derhalb bei den rechtuerstendigen radts gebraucht werden.* Haec vero postrema verba non ita capienda, tanquam Imperator poenam mortis, hac ad ICTOS ablegatione, mutare voluerit; id quod contra BEYERUM ^{f)} probat DE BOEHMER ^{g)}. *Ordinatio quoque Criminalis Bambergensis* poenam gladii diserte constituit: *der Tetter sol mit dem schwert vom leben zum tod gestrafft werden. art. 143.* et eodem modo *Ordinatio Brandenburgica*; *art. 145.* et TENGLERI *Layenspiegel*, P. III. *art. VIII. Ius Criminale Norimbergense*, ex quo L. B. A SCHWARZENBERG, Ordinationis Bambergensis auctor, multa in hanc transtulisse videtur MALBLANKIO, Illustri Viro ^{h)}, raptoris poenam gladii aut suffocationis destinebat. — *Lex Saxonum Tit. VI. §. 2.3.* a raptore poenam tantum pecuniariam exigebat. *Speculum Saxonicum L. III. a. 1. (coll. L. II. a. 13.)* viventes, quotquot in raptu violento versati sunt, ergo non modo raptorem, sed etiam animalia capitali afficit, praeterea parietes ac portas, quae raptam inclusam tenuerunt, non totas funditus aedes, qui MOLLERI ⁱ⁾ error fuit, diruendas

d) V. HEINECCII *Ius German.* T. II. §. 222.

e) Ad *C. C. C.* l. 1. §. VIII. et REDERO, §. 32.

f) L. 1. pos. IV — VI.

g) L. 1. §. IX. — Cf. omnino V. Celeb. MALBLANK in *d. Geschichte der peinl. Ger. Ordnung*, p. 205. f.

h) L. 1. p. 33. f.

i) In *Semest. L. III. c. 7. n. 6.* cf. *Glossa ad art. 1.*

ruendas censet. — Secundum *Constitutionem Augusti MS. XVI.* qui foeminam nuptam innuptamue aut viduam in patria constitutam potestate abduxit, seu sponte illa sua, seu inuita raptori concessit, seu concubitus passam est, seu mansit intemerata, is cum fociis capite plectitur. Si vero aut filia consentiens, aut mulier non amplius iuri obnoxia patrio, rapta est, facinoris auctor fociique ictibus suffragium afficiendi in aeternumque relegandi. Si non libidinis causa, sed matrimonium adepturus, coelebs innuptam rapuit, nec foemina illius consilio repugnat, ut matrimonio honos habeatur, delictum ex arbitrio iudicis, nec tamen ultra relegationem, puniendum ¹⁾).

VIII.

Vjus fori hodiernus.

CAROLUS V. cum Constitutiones Iuris Canonici sibi haud incognitas omiserit, et ad Romanas prouocauerit, quin harum vigor adhuc persistet, nequit dubitari ^{a)}). Itaque etiam nunc poena mortis obtinet. At enim cum, ut supra diximus, iure ecclesiastico matrimonium raptoris et raptae concedatur, iusque Canonicum in matrimonialibus polleat, multis placet, apud nos quoque matrimonium validum esse oportere. Huius vero opinionis leuitatem BOEHMER ^{b)}), alios ut taceam, arguit, ac PEREZIUM ^{c)}), poenam publice luendam posse cum matrimonio coniungi, fœmian-

1) Cf. C. F. HOMMEL *Rhapsod.* CCCCLV. et LXXIV.

a) V. QUISTORP, in den *Beiträgen*, B. I. St. IV. p. 144.

b) BOEHMER PATER, l. I. §. 150. FILIUS ad CARPZOV. p. 308. b. ad C. C. C. §. IX. et quos laudarunt.

c) L. I. §. 7.

forniantem, derist. Nihilominus tamen nostris diebus, I. si raptus matrimonii causa factus est, aut si rapta sponte vult nubere raptori, poena mortis in honorem matrimonii non amplius locum habet, sed v. c. in relegationem perpetuam, i. e. hodie plerumque in poenam ergastuli mutatur^{d)}. II. Confiscatio bonorum adhuc obtineret, certe tum, cum rapta connubium reprobavit, nisi ea, utpote odiosa facta, uti displiceret^{e)}. III. Non delicti confcios ministrosque, sed tantummodo eos, qui in ipso criminis actu versentur, capitali poena, qui extra eum, aliqua extraordinaria affici, BERGER^{f)} tradit. Ad principia consueta esse dirigendam sociorum delicti poenam, cum C. C. C. eorum mentionem non faciat, QUISTORP^{g)} arbitratur. IV. Patri foeminae aut consanguineis non licet impune raptorem occidere, nisi ipsis resistentem adeoque vim inferentem^{h)}. V. Deportationis poenam parentes dolorem remittentes non amplius metuuntⁱ⁾. VI. Denique raptor liberos, ex rapta forte susceptos, alere, raptamque matrimonio non sequuto priuata quadam satisfactione placare cogitur^{l)}.

VIII.

- d) Cf. BERGER et MENKEN, l. l. CARPZOV. Qu. LXXXV. n. 63. — V. Generale d. d. Dresden, d. 30. April, 1783. die in Erled. d. Landes-Gebrechen de ao. 1661. Tit. v. Iustit. Sachen §. 59. denen Gerichts-Obrigkeiten in gewisser Maaße nachgelassene Verwandlung der Landes-Verweisung in Geldbußen betreffend, etc. §. 1. Add. HOMMEL Rhaph. CCCXXX. n. II. PUTTMANN, l. l. §. 75. MÜLLER Prontuarium Iuris. v. Relegatio. n. 27.
- e) A BOEHMER, l. l. KOCH, l. c. §. 365. QUISTORP, l. l. St. III. p. 162. f. MENKEN, l. l. §. XLI.
- f) L. L. et MENKEN, l. l.
- g) L. l.
- h) i) BOEHMER et BERGER, II. II. MENKEN, §. XLII.
- l) QUISTORP Grundätze d. peinl. R. T. I. §. 515.

VIII.

De causis poenam mitigantibus et exasperantibus a).

Poena huius criminis his de causis vere mitigatur. I. Si raptor opinatus est, foeminam, cuius raptum cuperet, sui iuris vel prostibulum esse b). Illo in casu sponte intelligitur, foeminam volentem abiisse. Hic vero casus raro acciderit, etenim, quam quis corpore quaesum facere arbitratur, eam, reor, non abducat, ut voti sui compos fiat. Ceterum raptor debet probare, se alia ratione mulieris conditionem cognitam habere non potuisse. Qui meretricem, quamvis inuitam, rapuit, in raptus crimen incurrere, supra negavi. II. Si quis mulierem abduxit, quam antea paulo familiaris cognitam habuerat c). Mulier enim nec facile probare poterit, se raptori restituisse, et pudicitiam iam perdidit. At vero si prius non sponte sua in concubitum consensit, postque ad raptum perducta est, aut si ad frugem vere rediit, poena raptorem consueta manet. III. Si quis sponsam suam rapuit, cuius matrimonium vel sine raptu adipisceretur. Quod si sperare non potuit, aut si illam concubitus causa abduxit posteaque reliquit, raptus iure dicitur d). — Quas nunc causas poenae mitigandae tradam, etsi legum verbis contrariae sunt, aequitate tamen et humanitate nituntur. IV. Si raptor XVI aut XVIII annis minor sit; quod tamen ab

D 2

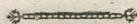
aliis

a) Cf. DECIANUS, l. l. c. 13.

b) V. KRESS, l. l. §. IX. n. 6. BOEHMER, l. l. §. XI. DAMHOUDER, l. l. n. II.

c) THEODOR, l. l. n. 20. KRESS, l. l. n. 6. BEYER, pos. XIII. VOET, n. 6.

d) CLASEN, p. 416. HEIL *Iudex et defensor*, c. VI. §. XXVI. PÜTTMANN, *Elem. I. C.* §. 672.

aliis negatur ^e). V. Si foemina nullis nec infidiis nec persuasionebus capta, raptoris consilium probavit ^f), fortassisque adeo illum ad raptum infligavit ^g); nempe tum, cum non est sui iuris, nec consentiendi habet facultatem. VI. Si raptor sponte a concubitu abstinuit ^h). His iungunt: VII. Si raptus matrimonii causa commissus est ⁱ). VIII. Si, raptu patrato, matrimonium optat mulier ^l), aut eius parentes tutoresue consentiunt ^m). Sed haec, ut supra dixi, facinus non excusant, neque reliqua, quae proferruntur, ut coniugis laesi intercessio, quae quidem, teste BOEHMERO, nullius efficaciae est, quoties de securitate publica violata agitur, aut raptae anni nondum nubiles, et eiusmodi alia ⁿ). — Nec minus illi, qui abductionem iuuarunt, mitius tractantur, si, quoniam raptor consilio foeminam abduceret, ignorarunt ^o). Ceterum ubi facinoris auctori poena mitigata infligitur, aequum est, socios quoque lenius haberi.

Contra

- c) THEODOR. n. 21. KRESS, n. 7. ENGAU, §. 251. b. MEISTER, §. VIII. Neg. BOEHMER, *Elem. I.C.* 142. et l. I. SODEN, §. 29.
 f) LAUTERBACH, l. I. CLASEN, p. 417. Ill. V. GMELIN, in d. *Grundsätzen d. Gesetzgebung u. Verbrechen und Strafen*. §. 131.
 g) DEGIANUS, l. I. n. 19. VOET, n. 6. PEREZ, §. 3. Negant DAMHOUDER, n. 3. I. H. BOEHMER, l. I. §. 143. DE BÖHMER, ad CARPZOV. p. 309.
 h) CLASEN, LUDOVICI, VOET. l. I. ZIEGLER, l. I. n. 339. BRUNNEMANN, l. I. §. 9. Negant LYNKER, l. I. n. 8. BROUWER, n. 9. 14. BOEHMER, l. I.
 i) KRESS, l. I. §. 6. GMELIN, l. I.
 l) IDEM, l. I. MEISTER, l. I. nota. BEYER, pos. VIII. Dissentiunt BROUWER, n. 23. I. H. BOEHMER, §. 150.
 m) QUISTORP, in *Gesetzbucho*, P. I. §. 170.
 n) GMELIN, KRESS, et BOEHMER, l. I. MEISTER, l. I. n. IX, A. SODEN, §. 29.
 o) THEODOR. n. 22. HEIL, n. 7.

Contra ea poena exasperatur P), I. si raptus aliis criminibus, ut adulterio, homicidio, et f. p. augetur q). (Idem fit tum, cum concubitus accessit, qui etsi abductionem necessario consequi videatur, tamen raptus sine eo locum habet.) Tunc res ad delictorum concursum diiudicanda. II. Si raptor propinqua cognatione raptam contingit r). III. Si raptus maxime violenter factus, aut repetitus est s). IV. Si rapta omni auxilio destituta, ut infans aut mentis non compos est t). Mitto alia, quae ex supra dictis intelliguntur.

X.

Recentiora placita.

Mitiores sunt temporum recentiorum Icti et Philosophi, et a mortis poena plerumque abhorrent. A GLOBIG, Vir Perillustris, plagarios, quibus raptores adnumerat, libertate priuandos censet, et, si raptus libertatem potest recuperare, captiuitatem X. annorum, sin minus, aeternam iubet. Nihil is interesse docet, violenter an infidiose rapiatur. Si raptus consilium raptoris probat, non crimen habendum, sed ad summum destitutam a rapto, quam ille parentibus tutoribusque suis debebat, obedientiam esse arbitratur, cuius delicti poenam disciplinae morum publicae praefectus exigit. Praeter hanc vindictam publicam rapto, quae facinore perdidit, restitui, innuptaeque raptum perpessae, sextam honorum raptoris partem

D 3

dari

p) V. FARINACIUS, I. I. n. 59. — 61.

q) Cf. MATTHAEUS, n. 8. VOET, n. 6.

r) s) V. GMELIN, I. I.

t) Sic *Ius Lubec.* ap. I. H. BOEHMER, I. I. §. 151.

dari iubet, quod tamen, inito matrimonio, cesset ^{a)}. —
 QUISTORP quoque raptum secundum plagii principia di-
 iudicandum arbitratur, duodecimque annorum captiuita-
 tem cum laboribus publicis grauioribus coniunctam de-
 cernit, si rapta vitium passa est; sin intacta fuit et liber-
 tatem recuperauit, IV. annorum; denique si libertatem
 raptori ipsi acceptam refert, vnus duorumue annorum.
 Nil refert, vi an infidiis, libidinis an matrimonii causa
 raptum fuerit, rapta pro raptore intercesserit, nec ne.
 Nec poena quidquam mutatur, si quis foeminam con-
 sentientem, at inuitis parentibus, marito aut tutoribus ab-
 duxit, abductamque corruptit. Sin volentem abduxit,
 intactamque postea et illaesam reddidit, femestri ergastuli
 carcere aut custodia annua frictiore coercetur. Nupta,
 quae se sponte sua passa est abduci, indistincte ad ergastu-
 lum per VI. annos habitandum condemnatur; de reliquis
 secundum adulterii principia sententia fertur. Innupta,
 sponte sua et inuitis parentibus abducta, si inhonestum cum
 raptore commercium exercuit, biennium, si pudicitiam
 seruauit, spatium annuum ergastulo includitur; vtrumli-
 bet acciderit, nisi parentum veniam impetrat, iure here-
 ditatis orbatur. Quae inuito tutore abducta est, duas vel
 quatuor hebdomadas debet in custodia teneri. Rapta pa-
 rentibusque postea nuptias probantibus, matrimonium con-
 trabatur, sed raptor aut multam XX thalerorum soluat
 aut carcere IV. hebdomadam puniatur. Rapta consen-
 tiens aut X thaleros pendat, aut II. hebdomadam custo-
 diam ferat. Qui rapuit sibi annuentibus parentibus de-
 spon-

^{a)} VON GLOBIG UND HUSTER' *Abhandlung von der Criminalge-
 setzgebung*, p. 200. f. EORUND. *Vier Zugaben zu dieser Schrift*,
 p. 106.

sponsatam, X. thaleros, et sponsa volens, sex soluat. Qui meretricem aut concubinam inuitis parentibus, XX thaleros, qui inuitam, decem ^{b)}. — Raptus ne poena capitalis sit, nisi aliud crimen capitale accedat, sed grauis, secundum GMELIN. Poena praesertim tum intendenda, cum foemina inuita libidinis causa rapta est: remittenda, cum illa consensit, cum raptor matrimonium ambiit, cum vi abstinuit, cum rapta ei nubere non auersatur. Exasperatur, cum stuprum violentum accessit, mitigatur, cum rapta a raptore vltro dimissa fuit ^{c)}. — SERVIN tantum de puellae aut viduae raptu matrimonii causa facto loquitur. Raptorem seruitute sempiterna, diuturna certe, puniendum censet, quod pro raptoris consilio diiudicandum. Idem recte statuit, nihil detrahi de sceleris foeditate, etiam si mulier matrimonium vi inceptum assensu suo confirmet ^{d)}. — Nimis duram esse poenam mortis, ait L. B. A SODEN, nisi aliud crimen capitale accedat, octoque aut decem annorum custodiam iubet, idque in raptu grauissimo ^{e)}. — Septem raptus classes facit A REDER. Ponit I. raptum mariti aut vxoris: II. sponsi alieni aut sponsae: III. virginis: IV. puellae a raptore prius adamatuae, cetera honestae: V. viduae: VI. sponsi proprii aut sponsae propriae: VII. adolescentis coelibis. Primus raptus infamia per praeconem publicata, et damnatione ad labores publicos per XII. annos puniatur, raptorque quotidie vnam horam caueae versatili includatur. Reliqui pari poena afficiantur, singulorumque deinceps poenae vnus annus decedat; sed in duobus posterioribus infamia cessat. Trium posteriorum auctores caucam versatilem ne incant, sed accè-

b) *Ausführlicher Entwurf zu einem Gesetzbuche*, etc. T. I. p. 189. f.

c) L. l. §. 131.

d) L. l. §. 196. f.

e) L. l. §. 25. 26.

accédentes récedentesque a publicis operibus fustibus caedantur. Praeterea priuatim fatisfiat ^f). — Vir Celeberrimus E. C. WIELAND tantummodo hunc criminali poena castigandum censet, qui mulierem contra eius eorumque, quibus subest, potestatem, siue vi, siue illa assentiente hisque inuitis, siue sine vi rapuit; nec quidquam docet interesse, consilium assequutus sit, nec ne. Si quis vero innuptam volentemque, absque vi, matrimonii ergo, abduxit, disciplina publica coercendus. Qui adulteri causa rapuit, omnium acerbissime tradendus ^g). — BESECKE raptum ad plagium refert, nullo habito aetatis et fexus discrimine, si consilio improbo factum est, habitatione ergastuli in XX annos mulctat, praetereaque quadruplam damni facti reparationem ac criminis in raptu commissi poenam adiungit ^h). — VALAZE violentam abductionem inter delicta grauissima refert, quum pluribus modis perniciose fieri possit. Hinc, qui puellam aut iuuenem vi rapit, in V annos relegari, et, quoad uiuit, ex districtu iurisdictionis exulare iubetur. Qui nuptam vi rapit, in VIII annos relegatur, et per omnem vitam prouincia exulat; si nupta raptum probauit, raptor, dum uiuit, ex prouincia expellitur. Si sponsa alius rapitur, matrimonium, si initum est, tollitur, et raptor in V annos relegatur, atque ex prouincia per totam vitam exterminatur. Qui puellam alii rapit, infamia perennique ex vrbe relegatione afficitur ⁱ).

XI.

f) L. c. §. 43. f.

g) Geist der päinlichen Gesetze, T. II. p. 230. f.

h) Versuch eines Entwurfs zu einem vollständigen Gesetzplan für Verbrechen und Strafen, p. 140. f.

i) Über die Strafgesetze, mit Anmerk. übers. v. CAESAR. p. 92. 94. 95. 99. 102. 159. 291. f. — Cum auctor verba: Deportation et Bannissement distinguat, quae acutissimus Vir, CAESAR Verbannung et Verweisung vertit, illud relegationem dixit.

XI.

Conclusio.

Raptum, delictis atrocissimis a IUSTINIANO adnumeratum, Romani, ut vidimus, poena acerbissima notarunt. Nec parum detrimenti in rempublicam ex hoc facinore redundat. Sic enim sanctissima maritorum vxorumque, parentum liberorumque vincula diuelluntur, morum castitas pessundatur, familiae miseria dedecoreque obruuntur, matrimonia infelicissima coalescunt. Adde, quod raptus aliorum criminum accessione crebro augetur. Nihilominus poena legum Romanarum iusto acerbior videtur; ideoque in Codicibus Criminalibus recentiorum temporum mitigata fuit^a). In his ego quidem *Codicem Borussicum* nuper sapientissime hoc modo sanxisse reor. Si quis mulierem invitam, ipsius parentibus, tutoribus, maritoe inuitis abduxit, ut eam corrumperet, consiliique compos factus est, decem annos, si raptam violenter constuprauit, aut eius fanitati offecit, omnes vitae dies arce inclusus teneatur, si adeo rapta vitam amisit, capite mulctetur. Sin raptor matrimonium foeminae ambiit, volentemque, tantummodo iis, quibus illa subest, renitentibus, abduxit, prout hi consensus denegandi causam grauiorem aut leuiorem habuere, carcerem aut arcem VI menses, summum duos annos incolat. Illorum consensus si raptum sequitur, poena e iudicis arbitrio minui potest; sin negatur, simulque vitium raptae oblatum est, posterior duplicanda.

E 2

Omnino

a) Cf. IOSEPHI II. *Allgemeines Gesetz über Verbrechen und deren Bestrafung*, P. I. §. 140. f. — *Entwurf eines allgemeinen Gesetzbuchs für die Preussischen Staaten*, Th. I. Abth. III. Tit. VIII. Abf. XII. §. 880. f. *Neues Criminal-Gesetzbuch für das Großherzogthum Toscana*, §. C.

Omnino nostris diebus, certe in hac, quam colimus, regione, hoc delictum rarius obuenit, crebrius in fabulis romanensibus in ludisque scenicis legendum spectandumque proponitur. Num haec raptus raritas arguat huius aeuu mores puros ac pudicos homines, quorum nullus ultra, quam leges permittant, cupiditatibus trahatur? Id equidem vix crediderim. Imo qui seculi nostri solutos perditosque mores corripunt, vereor, ne criminationis suae pondus ex ipsa hac raptus insolentia repetant. Quid si in foeminis nostris rari raptus causa lateat? Nam ubi mulieres virtutis tam tenaces sunt, vt, illam posse artibus auferri, nulla spes relinquatur, facile sit, vt viri aestu libidinis tumentis abrepti, quod blanditiis impetrare non potuerunt, vi extorqueant. Ergone nostrarum mulierum ea est liberalitas, ea humanitas, vt, a quibus se expeti norint, horum studia contentui habere, non sui ingenii, sed barbararum esse arbitrentur? Hinc raptus violentia opus non est, ad summumque persuasione lenitas requiritur. Quod si raptus interdum fieret, melius, opinor, nobiscum ageretur; sic enim et foeminarum summa pudicitiae cura appareret, nec virorum mores in peius ruerent. Non ego is sum, qui hoc nomine huius temporis mulieres accusem. Modo educatorum nostrorum et philosophorum ethicorum voce vtor, quos frequenter conquerentes audias, exterarum gentium leporibus et elegantissimos mores veterum Germanorum corruptos, Germaniaque, vna cum ingenii cultura, honestatis probitatisque — pestem illatam fuisse.

ULB Halle
005 482 992

3

1078

1788,9.

DISSE

CRIMINALIS

I

T V

ILLVSTR

ORVM ORDINIS

SVMMS

RE HONORIBVS

DIE XX

DIS

DCCCCLXXXVIII

HEN

MNER

PHILOSOPH

ALIVM MAGISTER

IVR

AVREVS

E

PFIA

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Farbkarte #13

B.I.G.

Centimetres

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

